

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

e-imyalıdır

Sayı : 16225293-1-E.83903
Konu : Cami Planlama ve Tasarım Projesi

02.07.2018

ÇORUM VALİLİĞİNE
(İl Müftülüğü)

İlgi : 08.06.2018 tarihli ve 99943 sayılı yazı.

Ülkemizde cami ve yapımı denilince ilk akla gelen kurum Diyanet İşleri Başkanlığı olmaktadır. Başkanlığımızın genel bütçeye tabi bir kurum olması ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 4379 sayılı Kanunla değişik 35 inci maddesinde "Cami ve mescitler Diyanet İşleri Başkanlığının izni ile ibadete açılır ve Başkanlıkça yönetilir. Hakiki ve hükmi şahıslar tarafından yapıldığı halde izinli veya izinsiz olarak ibadete açılmış bulunan cami ve mescitlerin yönetimi üç ay içinde Diyanet İşleri Başkanlığına devredilir..." denilmektedir.

Mülkiyeti Hazineye ait olup Başkanlığımıza tahsis edilen arsalar üzerine inşa edilen cami ve mescitler hayır işleri kapsamında şahıslar, dernekler veya vakıflar tarafından Müftülüklerle yapılan protokol çerçevesinde yapılmaktadır. Ayrıca Hazineye ait olmayan arsalarla inşa edilen cami ve mescitlerden Başkanlığımızın ancak cami yapımı tamamlandıktan sonra din görevlisi talep edildiği zaman haberi olabilmektedir.

Camilerin **planlanması, projelendirilmesi, yapımı ve denetimi, işletme ve bakımı** gibi hususlarda istenmeyen birçok sorunla karşılaşmaktadır.

Bu itibarla, Camilerin günümüz koşullarında yeniden ele alınarak toplumun her kesimine hitap edebilen sosyal ve kültürel ihtiyaçları da karşılayabilecek (bayanlar, çocuklar, gençler, yaşlılar, engellilere yönelik) eserler haline gelmesi için Başkanlığımızca 15.08.2016 tarihinde bir çalışma başlatılmış bulunmaktadır.

Bu çerçevede, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı arasında yürütülen "Cami Planlama ve Tasarım Projesi" kapsamında Bakanlık tarafından yapılan mevzuat düzenlemeleri ve açıklamalar yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Haydar BEKİROĞLU

Başkan a.

Yönetim Hizmetleri Genel Müdürü

Dağıtım:
81 İl Valiliğine (İl Müftülüğü)

41109
İl Müftülüğüne
06.07.2018
Vali a.

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara
Telefon: 0 312 295 74 14 Faks: 0 312 287 98 04
e-posta: Faks: 0 312 287 98 04 İnternet Adresi: www.diyamet.gov.tr

Bilgi İçin: Mehmet ACAR
Mühendis
Tel No: 0 312 295 74 14

Bu belge 5070 sayılı Kanun gereği güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Doğrulama Kodu = KLYW-UJ10-EQ66-9898

Sayı : 11968226-045.01-E.99943
Konu : Cami Planlama ve Tasarımı Projesi

Diyanet İşleri Başkanlığı
{08/06/2018}
{62817}

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.05.2018 tarihli ve 24301013-E.64983 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile, Bakanlığımız ve Başkanlığınızca yürütülen "Cami Planlama ve Tasarımı Projesi" kapsamında Genel Müdürlüğümüz tarafından yapılan faaliyetler ve mevzuat düzenlemeleri ile ilgili bilgi talep edilmektedir.

Cami Planlama ve Tasarımı Projesi kapsamında ibadet yerlerinde gelir getirici mekanların yapılması önerisi doğrultusunda, 03/07/2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 01/10/2017 tarihinde yürürlüğe giren Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan "İbadet yeri" tanımı, "İbadet yerlerinde cami/mescit vasfı ve görünüşünün önüne geçmemek, gürültü ve kirlilik oluşturmamak, imalâthane niteliğinde olmamak, gayri sıhhi özellik taşımamak ve giriş-çıkışları ibadet yerinin girişlerinden ayrı olmak kaydıyla Diyanet İşleri Başkanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre dini tesise hizmet veren ticari mekânlar yapılabilir. Bu mekânların, arazinin durumuna göre en fazla bir cephesinin açığa çıkması ve dini tesisin taban alanını geçmemesi esastır." şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin "Akaryakıt servis istasyonları" başlıklı 35 inci maddesinin ikinci fıkrası "Yapı yüksekliği 2 katı geçmemek şartıyla; istasyonların bünyelerinde kullanıcıların asgari ihtiyaçlarını karşılayacak oto-market, çay ocağı, tuvalet, mescit, büfe, oto elektrik, lastikçi, yıkama yağlama fonksiyonları yer alabilir." şeklinde değiştirilerek "mescit" kullanımı ilave edilmiştir.

"Parsel kullanım fonksiyonlarına göre yapılaşma koşulları" başlıklı 19 uncu maddesinin 1 inci fıkrasının (c) bendinde yer alan "Park alanları: Bu alanlarda encümen kararıyla;

...10.000 m² üzerindeki parklarda, açık alanları dâhil taban alanları, (2) numaralı alt bentte belirtilenler de dâhil toplamda %3'ü geçmemek üzere muvakkat yapı ölçülerini aşmayan mescit ile trafik güvenliği alınarak kamuya ait 112 acil ambulans istasyonu, yapılabilir." hükmü;

(ç) bendinde yer alan "Piknik ve eğlence (rekreasyon) alanları: Bu alanlarda encümen kararıyla;

1) Bodrum katlar dâhil yapı inşaat alanı toplamda %5'i, her biri için muvakkat yapı ölçülerini aşmayan çok amaçlı salon, mescit, lokanta, kahvehane, çay bahçesi, büfe, ...yer alabilir." hükmü;

(e) bendinde yer alan "Stadyum: Spora ve sporculara ilişkin tesislerin yanı sıra, kat irtifakı ve kat mülkiyetine konu edilmeksizin, mescit, açık ve kapalı otopark, spor tesisi alanının %20'sini geçmemek koşuluyla idari, sosyal ve kültürel tesisler, çok amaçlı salon, lokanta, pastane, çayhane, alışveriş birimleri, büfe ve benzeri üniteler yapılabilir." hükmü;

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Mustafa Kemal Mah. Dumlupınar Bul. No:278 06510 Çankaya/ANKARA

Bilgi için:Öznur AKYOL
Mimar
Telefon No:(312) 410 10 00

Sayı : 11968226-045.01-E.99943
Konu : Cami Planlama ve Tasarımı Projesi

"Pasajlar ve alışveriş merkezleri" başlıklı 47 nci maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendinde yer alan "*Kapasiteye bağlı olarak ilgili idaresince uygun görülen büyüklük ve miktarda çocuk oyun alanı, bay ve bayan tuvaletler, bebek bakım alanları, ilk yardım alanı ve çarşı bütününde 30 m²'den küçük olmamak üzere ihtiyacı karşılayacak büyüklükte mescit ayrılır.*" hükümleri ile mescitlerin yapımına ilişkin kıstaslar getirilmiştir.

"*Yapılaşmada idarenin yükümlülükleri*" başlıklı 26 ncı maddesinin 1 inci fıkrasında yer alan "*İdareler; tasarrufu altındaki yol, meydan, otopark, park, yaya bölgesi, kaldırım gibi yerler ile bunlar üzerindeki kamu hizmetlerinin yürütülebilmesi için, TSE standartlarına ve ilgili mevzuatına göre;*

...
c) *Topluma açık yerlerde ihtiyaçların karşılanması amacıyla; büfe, mescit, para çekme makinesi, telefon kulübesi, tuvalet, çeşme ve benzeri tesislerin kurulmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmekle, yükümlüdür.*" hükmü ile idarelere topluma açık yerlerde mescitlerin kurulmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütme görevi verilmiştir.

Ayrıca Yönetmeliğin 5 inci maddesinin 8 inci fıkrası ile 22 nci maddesinde yapılan düzenleme ile; binaların bodrum katlarında yapılan ortak alan niteliğindeki mescitlerin konutlarda 150 m²'si, konut dışı yapılarda 300 m²'si emsal harici tutulmuş, ortak alan mescitlerin bodrum katlar dışında üst katlarda yapılması halinde ise 22 nci maddede yer alan diğer kullanımlarla birlikte parselin toplam emsal alanının %30'u içerisinde kalmak kaydıyla emsal harici tutulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yasin KALEM
Bakan a.
Genel Müdür

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Mustafa Kemal Mah. Dumlupınar Bul. No:278 06510 Çankaya/ANKARA

Bilgi için:Öznur AKYOL
Mimar
Telefon No:(312) 410 10 00